

Richtlijnen Milieueffectrapportage (MER) Glastuinbouw Eemsmond

September 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
2. HOOFDPUNTEN VAN DE RICHTLIJNEN	2
3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....	3
3.1 Achtergrond, probleemstelling en doelen	
3.2 Beleidskader.....	
3.3 Te nemen besluit	
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN, REFERENTIE	4
4.1 Alternatievenontwikkeling en meest milieuvriendelijk alternatief.....	
4.2 Referentie	
5. MILIEUASPECTEN	5
5.1 Algemeen.....	
5.2 Studiegebied.....	
5.3 Natuur	
5.4 Bodem en water.....	
5.5 Leefmilieu, landschap, landgebruik.....	
5.6 Emissies.....	
5.7 Energie.....	
6. OVERIGE ONDERDELEN VAN HET MER.....	8
6.1 Vergelijking van alternatieven.....	
6.2 Leemten in informatie.....	
6.3 Evaluatieprogramma.....	
6.4 Vorm en presentatie.....	
6.5 Samenvatting van het MER.....	

BIJLAGEN

1. Kennisgeving in de Ommelander Courant d.d. 26 februari 2004
2. Kennisgeving in de Emdor Zeitung en Ostfriesen Zeitung d.d. 13 juli 2004.
3. Brief van de Commissie voor de milieueffectrapportage waarmee de Commissie het advies voor de richtlijnen aanbiedt.

1. INLEIDING

De gemeente Eemsmond en de provincie Groningen hebben het voornemen een glastuinbouwgebied met een omvang van 435 hectare (ruim 200 hectare kassen en voorzieningen) te ontwikkelen, in de polder ten zuiden van het industrieterrein Eemshaven.

De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Ommelander Courant van 26 februari 2004¹ en in de Emders Zeitung en Ostfriesen Zeitung van 13 juli 2004².

Bij brief van 26 februari 2004 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)³.

Deze richtlijnen zijn opgesteld door de raad van de gemeente Eemsmond als bevoegd gezag ingevolge de benodigde WRO-procedure. De richtlijnen zijn gebaseerd op het advies van de commissie voor de m.e.r. ontvangen 3 mei 2004³ en ze bouwen voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat deze richtlijnen niet zelfstandig leesbaar zijn, maar in combinatie met de startnotitie moeten worden gelezen. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

Wij hebben kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen. De meeste reacties hebben betrekking op de hinder (licht, geluid, zicht) en op de mogelijke invloed op de Waddenzee. In deze richtlijnen verwijzen wij selectief naar reacties, namelijk als deze specifieke, gerichte, aanvullende punten naar voren brengen

2. HOOFDPUNTEN VAN DE RICHTLIJNEN

Wij achten de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

1. Een nadere motivering van de locatiekeuze: welke milieuargumenten en andere aspecten de doorslag hebben gegeven om te kiezen voor het beoogde plangebied en waarom andere locaties zijn afgefallen.
2. Een meest milieuvriendelijk alternatief met volledige of zeer sterke beperking van de lichthinder, met daarnaast maatregelen gericht op een duurzame energiehuishouding en duurzaam waterbeheer, met centralisatie van voorzieningen en een logische fasering.
3. Een overzicht van de huidige én trendmatige verspreiding en dichtheden van de soorten waardoor de Waddenzee zich 'kwalificeert' als speciale beschermingszone van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en van doelsoorten in een ruim studiegebied, alsmede de effecten van licht op de soortensamenstelling en het ecosysteem (zo mogelijk verbeeld door een kaart met het beïnvloede gebied).
4. Een beschrijving van het watersysteem, van de geologische opbouw van de ondergrond en van de effecten op het watersysteem (infiltratie, verzilting, waterkwaliteit).
5. Een zelfstandige leesbare samenvatting die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3.

3 ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1 onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd"*.

Artikel 7.10, lid 1 onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven"*.

3.1 Achtergrond, probleemstelling en doelen

De provincie Groningen en de gemeente Eemsmond willen nieuwe werkgelegenheid creëren door in het plangebied bij de Eemshaven glastuinbouw te ontwikkelen. De gekozen locatie valt vooralsnog niet onder de tien in de Nota Ruimte (april 2004) genoemde locaties voor de herstructurering van de glastuinbouw. Provincies kunnen echter aanvullend andere gebieden voor dit doel aanwijzen.

Gezien de nabije ligging van de Waddenzee -die vanwege de erin voorkomende natuurwaarden is aangewezen als speciale beschermingszone op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn – achten wij het noodzakelijk dat in het MER nader verklaard wordt waarom deze locatie is verkozen boven andere locaties. Bijvoorbeeld dient te worden aangegeven in hoeverre grootschalige glastuinbouw in de provincie Groningen juist op deze plek een logische keuze is, waarbij in ieder geval milieuredenen en ecologische argumenten aan de orde dienen te komen, eventueel kunnen daarbij ook sociaal-culturele en economische aspecten aan bod komen.

Beschrijf de doelen zodanig dat ze in twee stadia in het planvormingsproces een rol kunnen vervullen:

- bij de afbakening van te beschrijven alternatieven en het verhelderen waarom andere oplossingsrichtingen buiten beschouwing worden gelaten;
- bij de rangschikking van alternatieven op doelbereik.

3.2 Beleidskader

In de startnotitie is vrijwel volledig aangegeven welke beleidskaders gelden voor het voornemen.

Gebiedsbescherming

De meest cruciale randvoorwaarde komt hierin echter nog onvoldoende aan bod. Dit is de speciale bescherming die de Waddenzee kent door de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Onverlet de reeds eerder genomen besluiten of plannen die de weg vrijmaken voor glastuinbouw in het plangebied⁴ dient beoordeeld te worden of het voornemen significante gevolgen met zich brengt voor de Waddenzee. Indien dat het geval is, dan dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Wij achten het van belang om de passende beoordeling - indien van toepassing vanwege significante gevolgen -op te nemen in het MER of gelijktijdig met het MER uit te voeren.

⁴ Zoals het Provinciaal Omgevingsplan Groningen (december 2000), de Strategische Visie Eemsmond (mei 2001) en het Interprovinciaal Beleidsplan Waddenzeegebied (1995, wordt herzien).

Bij een passende beoordeling moeten de volgende aspecten aan bod komen:

- zijn er alternatieve oplossingen (met inbegrip van mitigerende maatregelen), waardoor er geen significante gevolgen voor het beschermde gebied optreden⁵?
- zijn er dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden⁶?
- welke compenserende maatregelen zullen dan getroffen worden om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

Daarbij dient ook ingegaan te worden op andere beoogde projecten in het studiegebied die in combinatie met het voornemen tot cumulatieve effecten kunnen leiden.

Soortenbescherming

Het MER dient aan te geven in welke mate er sprake zal zijn van verstoring van beschermde soorten. Dit houdt in dat voor uitvoering van het voornemen eerst een ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet van de minister van LNV⁷ nodig is.

PKB Waddenzee

In het MER dient te worden ingegaan in op de PKB Waddenzee en het daarin genoemde voorzorgsbeginsel, voor zover dat nog niet aan de orde is gekomen bij de gebiedsbescherming, dan wel afwijkt van die benadering.

3.3 Te nemen besluit

In de startnotitie staat dat het MER wordt opgesteld voor het besluit over het bestemmingsplan. De mogelijke bestemmingsplanvoorschriften dienen te worden "doorvertaald" in de milieuvergunningen voor de te vestigen bedrijven.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT, ALTERNATIEVEN EN REFERENTIE

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven"*.

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt".

⁵ Alternatieven in het kader van de passende beoordeling kunnen overigens ruim opgevat: uit de Raad van State-uitspraak over de Westerschelde Container Terminal bijvoorbeeld kan worden opgemaakt dat het MER op grond van de projectdoelstelling – het creëren van provinciale werkgelegenheid – ook andere economische activiteiten dan een containerterminal had moeten bevatten en dat men ook buiten het provinciale grondgebied had moeten kijken.

⁶ Dwingende reden van groot openbaar belang (art. 6 Habitatrichtlijn) met inbegrip van redenen van sociale of economische aard. Echter, in geval van prioritaire habitats of prioritaire soorten zijn de argumenten beperkt tot die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten dan wel, na advies van de Europese Commissie, andere dwingende redenen van groot belang. In het Waddengebied komt een dergelijke prioritaire habitat voor (2130 in bijlage I van de Habitatrichtlijn: vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie).

⁷ Overigens dient deze ontheffing te worden aangevraagd bij de Europese Commissie, indien sprake is van verstoring van prioritaire soorten van de Habitatrichtlijn.

4.1 Alternatievenontwikkeling en meest milieuvriendelijk alternatief

In de startnotitie zijn een verspreid en een geconcentreerd ontwerp gepresenteerd. Er wordt voorgesteld de effecten van deze ontwerpen in het MER aan te geven. Alleen ontwerpen die realistisch verband houden met de te verwachten grootschalige bedrijfsvoering en de daarbij gewenste flexibele realisering dienen te worden opgenomen in het MER.

Aangezien de nabijheid van de Waddenzee eisen stelt aan het voornemen wordt voorgesteld om 'omgekeerd' te ontwerpen. Dit houdt in:

- eerst een meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) ontwikkelen;
- vervolgens streven naar het handhaven van zoveel mogelijk elementen ervan in het voorkeursalternatief.

Het MMA dient in ieder geval een volledige of zeer sterke beperking van de lichtuittreding uit de kassen te bevatten. Daarnaast zijn er andere aspecten die een rol spelen bij de ontwikkeling van het MMA:

- maatregelen gericht op een duurzame energiehuishouding (restwarmte, CO₂-benutting, warmte-koudeopslag, aardwarmte, energiezuinig kasontwerp e.d.) en duurzaam waterbeheer;
- centralisatie van voorzieningen, bijvoorbeeld voor gietwater en centrale verwerking van organisch afval;
- een logische fasering, bijvoorbeeld rekening houden met de Grote Tjariet en de zones aan weerszijden van de Middendijk.

4.2 Referentie

Zoals ook al is aangegeven in de startnotitie is gekozen voor de huidige situatie inclusief de autonome ontwikkeling als referentie in het MER.

5 MILIEUASPECTEN

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen"*.

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven"*.

5.1 Algemeen

De beschrijving van de milieugevolgen – zoals de volgende paragrafen in aanvulling op of ter specificering van de startnotitie geven – geldt voor zowel de referentiesituatie als voor de alternatieven, tenzij anders is aangegeven.

5.2 Studiegebied

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en dient ruim te worden opgevat, omdat de lichteffecten van het voornemen ver zouden kunnen reiken. Indien er grote onzekerheden zijn over deze reikwijdte, dan dient een worst case scenario gehanteerd te worden. Met andere woorden, een maximaal gebied ondervindt lichthinder en zou dus studiegebied moeten zijn.

5.3 Natuur

Aangegeven dient te worden welke soorten hebben geleid tot aanwijzing van de Waddenzee als speciale beschermingszone op grond van de Vogelrichtlijn (bijlage I) resp. Habitatrichtlijn (bijlage II), alsmede welke daarvan prioritaire soort⁸ zijn. Presenteer voorts de in het studiegebied voorkomende doelsoorten, of een gemotiveerde selectie daarvan. De ontwikkeling van deze doelsoorten geeft een goede indicatie van de gevolgen van activiteiten op natuur. Presenteer in het MER de huidige verspreiding en dichtheden van bovengenoemde dier- en plantensoorten in het studiegebied en welke trend deze naar verwachting zullen hebben. Globaal dient te worden aangegeven welke rol deze soorten vervullen binnen het ecosysteem ter plekke.

Effecten door licht

Presenteer in het MER per kwalificerende soort en per doelsoort in hoeverre deze gevoelig is voor lichtverstoring, bijvoorbeeld door aantasting van de leefgebieden. Geef duidelijk aan voor welke soorten sprake is van leemten in kennis over de lichtgevoeligheid/lichteffecten en binnen welke termijn er mogelijk gegevens voorhanden zijn.

Geef een inschatting van de lichteffecten op de 'kwalificerende soorten' en op de doelsoorten.

Presenteer vervolgens de lichteffecten op het ecosysteem, met name de Waddenzee nabij het plangebied. In het MER dient aangegeven te worden in welk gebied deze verstoring zich laat gelden en van welke aard deze is.

Bijvoorbeeld welke vermeende verschuivingen in dichtheden en soortensamenstelling zouden kunnen optreden, met inbegrip van de seizoensfluctuaties. Het MER dient een kwalitatieve en zo mogelijk een kwantitatieve benadering met een gevoeligheidsanalyse, te bevatten.

De effectvoorspelling beperkt zich overigens niet alleen tot functiegebieden van kwalificerende soorten en doelsoorten binnen de zones van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, maar strekt ook tot de functiegebieden (foerageer- en hoogwatervluchtplaatsen⁹) buiten deze zones, op het vaste land. Deze vormen een onlosmakelijk en samenhangend geheel (de habitat).

Andere effecten op natuur

In de startnotitie is aangegeven welke andere effecten naast die van licht kunnen optreden. Ook bij deze effectbeschrijving dient de verspreiding en dichtheden van doelsoorten te worden betrokken. Betrek ook bij deze effecten –naast het Waddengebied- andere voor natuur functionele gebieden, de Grote Tjariet en het braakliggende oostelijke deel van het Eemshaventerrein.

5.4 Bodem en water

De beschrijving van de effecten op de waterhuishouding en het (regionale) hydrologische systeem dient aan de orde te komen. Daarnaast de veranderingen in grondwaterstand, de aan-

⁸ Zie ook paragraaf 3.2 en voetnoot 6.

⁹ Zie ook de inspraakreactie van de Vogelbescherming (nr. 56, bijlage 3)

en afvoer van water, en de kwel en infiltratie. Beschrijf ook de effecten op de bergingscapaciteit en piekafvoeren en mogelijke gevolgen voor wateroverlast. Tevens dient aangegeven te worden wat de effecten zullen zijn voor de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater en voor de waterbodems.

Geef voor de alternatieven aan:

- de verandering in waterstromen in het gebied;
- de benutting van regenwater voor begieting, de vraag naar leidingwater en de waterbehandeling in het gebied bij regenwaterbassins. Breng daarbij de hele afvalwaterketen in beeld (gebruik van riolering- en waterzuiveringcapaciteit);
- de verandering in infiltratie;
- de verziltingseffecten;
- de eventuele effecten van het gebruik van aquifers voor thermische energieopslag en door aardwarmtebenutting;
- de effecten op de waterkwaliteit, met name veranderingen in nutriëntengehalte en het voorkomen van bestrijdingsmiddelen.

5.5 Leefmilieu, landschap, landgebruik

Effecten van licht op de mens

Visualiseer in het MER het effect van kassen in het plangebied, bij daglicht en bij duister in combinatie met assimilatieverlichting. Presenteer in het MER:

- de directe lichtwaarneming (luminantie, eenheid: candela per m²). Presenteer deze voor representatieve locaties waar mensen verblijven in en nabij het plangebied (wonen, recreëren, werken en vervoer);
- de indirecte lichtwaarneming (illuminantie, eenheid: lumen per m² (lux)). Presenteer deze bij uiteenlopende weertypes waarbij de situatie van weerkaatsing van het licht bij bewolkte hemel niet mag ontbreken.

In het MER dient in globale zin in te worden gegaan op de mogelijke effecten op met name het waakslaapritme.

Landschap

Aangegeven dient te worden in hoeverre het landschap en de cultuurhistorie afleesbaar zijn/blijven. Visualiseer in het MER het aanzicht bij realisatie van het voornemen met name vanuit Oudeschip.

Effecten op de landbouw

Presenteer de effecten op het omliggende landbouwgebied, zoals:

- de mogelijke verstoring van gewassen door licht¹⁰;
- de afname van infiltratie met als gevolg toename van verzilting via brakke kwel, waardoor oppervlaktewater minder geschikt wordt voor beregening¹¹.

5.6 Emissies

In het MER dient aangegeven te worden welke emissies naar de lucht kunnen plaatsvinden.

Tevens dient aangegeven te worden of het voornemen van invloed zou kunnen zijn op de industriële mogelijkheden in het Eemshavengebied. Hierbij kan gedacht worden aan

¹⁰ Zie de reacties van Siergrassenkwekerij Aan de Dijk, K. Sikkema en de NLTO (nrs. 4, 20 en 36, bijlage 4), waarin wordt verwacht dat er o.a. effecten zullen optreden op kieming, groei, bestuiven en bloei voor met name daglengtegevoelige wintergewassen.

¹¹ Zie de inspraakreacties van NLTO en L.S. Rietema (nrs. 36 en 42, bijlage 4), die refereren aan het zoetwaterplan.

beperkingen aan bepaalde bedrijfsactiviteiten of aan de uitbreidingsruimte, vanwege schadelijke emissies voor de gewassen en de producten.

5.7 Energie

In het MER zal per alternatief de effecten van de wijze van energie- en CO₂-voorziening in termijn van jaarlijks gebruik van fossiele brandstoffen, jaarlijkse uitstoot van CO₂ en het aandeel duurzame energie uitgewerkt moeten worden. Aangegeven dient te worden in hoeverre het voornemen invloed heeft op de ontwikkeling van windenergie in en nabij het plangebied¹².

6. OVERIGE ONDERDELEN VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven"*.

6.1 Vergelijking van alternatieven

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is om inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

6.2 Leemten in informatie

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen (d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten) ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens"*.

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat kan worden beoordeeld wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;

¹² Enkele insprekers, waaronder windturbine- exploitanten, stellen dat de startnotitie hier ten onrechte niet op ingaat (nrs. 7, 35, 36, 37, 52, bijlage 4).

6.3 Evaluatieprogramma

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen".

Bij de besluiten moet worden aangegeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatie-onderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Indien mogelijk dient in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek gegeven te worden.

6.4 Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Met betrekking tot de presentatie dient:

- het MER zo beknopt mogelijk te worden gehouden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER te worden opgenomen;
- recent kaartmateriaal gebruikt te worden, met daarop de topografische namen goed leesbaar weer te geven en de kaarten te voorzien van een duidelijke legenda.

6.5. Samenvatting van het MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven".*

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het MMA en voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in kennis.

Vanwege het grensoverschrijdende karakter van dit project is het van belang om bepaalde essentiële informatie ook in het Duits te vertalen. De samenvatting dient in ieder geval in het Duits te worden vertaald. Tevens dienen alle passages in het MER die concreet over het Duitse grondgebied gaan in het Duits te worden vertaald.

BIJLAGE I

Kennisgeving in de Ommelander Courant d.d. 26 februari 2004

PUBLICATIE OC

WEEK 9

MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE- PROCEDURE

Voor de realisering van glastuinbouw wordt een MER (milieu effectrapportage) procedure gevolgd. Het ontwikkelen van een glastuinbouwgebied is een voornemen van het college van gedeputeerde staten van de provincie Groningen en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsmond. Dit onder overlegging van de startnotitie Glastuinbouw Eemshaven (artikel 7.12 lid 1 van de Wet milieubeheer).

Het beoogde glastuinbouwgebied wordt begrensd door de Kwelderweg, de EGD-weg (N33), de Dijkweg en de Eemshavenweg (N46).

U kunt aangeven welke onderwerpen naar uw mening in de MER aan de orde moeten komen. Mede op basis van de inspraakreacties zullen de richtlijnen voor de MER vastgesteld worden. Ook aan de commissie voor de MER en de wettelijke adviseurs is gevraagd om een advies te geven voor de richtlijnen voor de MER.

Ter inzage

De startnotitie MER ligt met ingang van 26 februari 2004 voor een periode van 4 weken voor belanghebbenden ter inzage bij de centrale balie van het Gemeentehuis, Hoofdstraat West 1 te Uithuizen.

Inspraak

Opmerkingen met betrekking tot de te geven richtlijnen kunnen tot en met 25 maart 2004 schriftelijk bekend gemaakt worden aan burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsmond, Postbus 11, 9980 AA UITHUIZEN.

Uithuizen, 25 februari 2004
Burgemeester en wethouders
van de gemeente Eemsmond,
G.D. Renkema, burgemeester
H.J.J. Groothuis, secretaris

BIJLAGE II

Kennisgeving in de Emden Zeitung en Ostfriesen Zeitung van 13 juli 2004

Amfliche Bekanntmachung

Startnotitz Umweltvertrglichkeitsprfung (UVP) entwiclung Unterglas-Gartenbaugeliet in der Nähe von der Eemshaven (NL).

Die Gemeinde Eemsmund und die Provinz Groningen beabsichtigen die Entwicklung eines Unterglas-Gartenbaugelietes, und zwar unmittelbar südlich vom Industriegelände Eemshaven. Das geplante Gartenbaugeliet (Planungsraum) hat einen Umfang von ca. 435 ha. und wird begrenzt durch den Kwelderweg, den EGD Weg (N33), den Deichweg und den Eemshavenweg (N46).

Das Vorhaben ist UVP-pflichtig aufgrund des "Besluit milieueffectrapportage" (Beschluss zur Umweltverträglichkeitsprüfung), Teil C, Aktivität.11.3. Der UVP-pflichtige Beschluss ist die Feststellung des Flächennutzungsplans. In diesem UVP-Verfahren treten der Magistrat der Gemeinde Eemsmund und der Provinzialsausschuss gemeinsam als Projektträger auf. Der Gemeinderat von Eemsmund ist zur Beschlussfassung über das Vorhaben, zu welchem die UVP erstellt wird, befugt und ist somit die zuständige Behörde.

Verfahren

Bevor der Flächennutzungsplan festgestellt worden kann, müssen die Umweltfolgen der geplanten Aktivität in einem Umweltvertrglichkeitsprfungsbericht (UV-B) untersucht werden. Das gesetzliche Verfahren ist mit der Bekanntgebung der Startnotitz eingeleitet worden. Die Startnotitz enthält eine erste Einschätzung über Art und Umfang der zu erwartenden Umweltauswirkungen. Bevor der UV-B erstellt wird, legt der Gemeinderat von Eemsmund Richtlinien fest, denen der Inhalt des UV-Bs entsprechen soll. Das nun eingeleitete Beteiligungsverfahren dient der Vorbereitung der Erstellung dieser Richtlinien.

Auslegung zur Einsichtnahme

Die deutschsprachigen Startnotitz liegt in der Zeit vom 5. Juli bis zum 11 August 2004 zur Einsicht für die Öffentlichkeit aus. Die Auslegung erfolgt ~~Einsichtnahme des Ortes~~ während der Dienststunden ~~(Einsichtnahme des Ortes der Dienststunden)~~.

Beteiligung

Stellungnahmen zur zu erstellenden Richtlinien können bis einschließlich 11 August 2004 schriftlich bei den Gemeinde Eemsmund, z. Hd. Herrn Mr. Ing. Sj. B. Klein, Postbus 11, 9980 AA Uithuizen, NL eingebracht werden.

Information

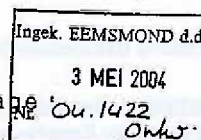
Für Information können Sie sich an die Provinz Groningen wenden (bis zum 3 August an Frau W.H. Degenhart Drenth, tel: 0031-50-3164712, oder ab 20 juli an Herr. A. Bakker, tel: 0031-50-3164903) oder an die Gemeinde Eemsmund, Herr. Klein, tel: 0031-595-437589.

BIJLAGE III

Brief van de Commissie voor de milieueffectrapportage waarmee de Commissie het advies voor de richtlijnen aanbiedt

commissie voor de milieueffectrapportage

het college van Burgemeester en Wethouders
van Eemsmond
Postbus 11
9980 AA UITHUIZEN

uw kenmerk
KL/2mo.11

uw brief
29 april 2004

ons kenmerk
1417-23/Do/ab

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Glastuingebied Eemshaven

doorkiesnummer
(030) 234 76 24

Utrecht,
29 april 2004

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het glastuingebied Eemshaven. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

mr. F.W.R. Evers
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Glastuingebied Eemshaven

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres
Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 85
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl